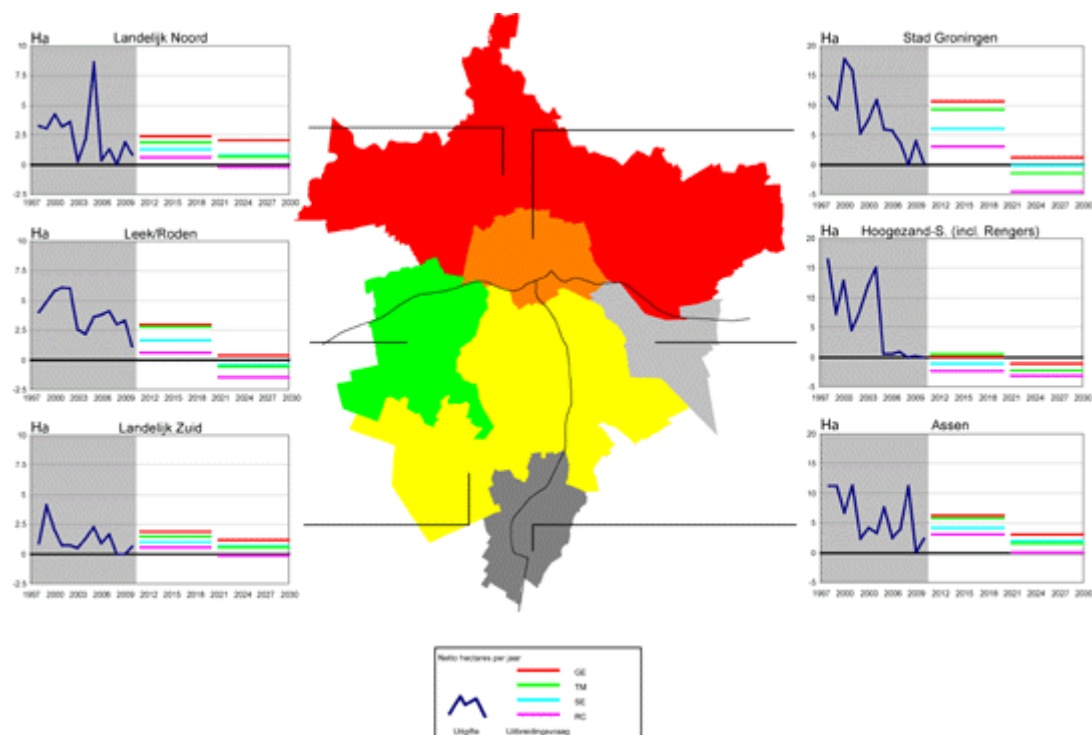

Startnotitie Economisch beleid gemeente Tynaarlo

'Hoe te komen tot toekomstbestendig beleid dat bijdraagt aan dragende netwerken en vitale coalities'

Verbinden en Samenwerken

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3.
2. Schets van de gemeente	3.
3. Uitgangspunten voor het opstellen van het beleid	3.
4. Betrokkenen	5.
5. Evaluatie Beleidsplan Economie 2002	5.
6. Doel en onderwerpen van het op te stellen beleid	5.
7. Plan van aanpak, tijdpad en communicatie	7.
8. Financiën	8.
9. Bijlagen	8.
1. Evaluatie Beleidsplan Economie 2002	
2. Sterkte Zwakte Analyse	
3. Algemene Analyse, gebaseerd op Triple P onderzoek van Rabobank Noord Drenthe	
4. Vragen aan ondernemers in het kader van onderzoek 'Ondernemervriendelijkste Gemeente'	

1. Inleiding

Deze startnotitie beschrijft het proces voor de totstandkoming van nieuw economisch beleid voor de gemeente Tynaarlo. Dit nieuwe beleid vervangt of actualiseert de uitgangspunten en doelen, zoals die zijn beschreven in het Structuurplan uit 2006 en het economisch beleidsplan uit 2002.

Sinds 2002 is er op economisch gebied veel veranderd. Door de krediet- en economische crisis, de vergrijzing, wijzigingen op de woningmarkt en de ontwikkelingen in de regio Groningen-Assen vinden wij dat we ons economisch beleid tegen het licht moeten houden. Hiervoor wordt aan de hand van deze notitie een proces opgestart dat uiteindelijk moet leiden tot een door de gemeenteraad vastgestelde kadernota, de ontwikkeling van een algemene structuurvisie op de lokale economie en het doen van aanbevelingen ten aanzien van de uitvoering van het beleid in de vorm van op interactieve wijze tot stand gekomen actieplannen.

De te realiseren plannen zijn vanzelfsprekend niet het doel van het traject. De plannen moeten ondersteunend zijn aan het verstevigen van het ondernemersklimaat en de groei, of in ieder geval het behoud, van werkgelegenheid in de gemeente en de regio.

2. Schets van de gemeente

De gemeente Tynaarlo met ongeveer 32.000 inwoners ligt centraal in de regio Groningen – Assen. Binnen de gemeente zijn enkele grotere kernen (Zuidlaren, Eelde-Paterswolde en Vries). De gemeente grenst in het noorden aan de stad Groningen en heeft aan die kant gebouwd voor de overloop van de stad. Elders heeft de gemeente een meer landelijk karakter. De bevolkingsontwikkeling in de gemeente op de middellange termijn kan worden geschetst als neutraal tot lichte krimp.

De gemeente vormt een groen gebied binnen de overwegend stedelijke regio Groningen-Assen. Het samenhangend stelsel van groene ruimten en veelzijdige, waardevolle landschappen vormt het basiskapitaal van de gemeente. De gemeente profiteert van de voorzieningen in de steden, maar levert tegelijkertijd een belangrijk aandeel in de woon-, leef- en verblijfskwaliteit van de regio. De werkgelegenheidspositie van de eigen bedrijvigheid is sterk. De ligging van de gemeente aan een hoogwaardig wegennet betekent ook dat veel economische activiteiten op de regio zijn gericht en dat mensen wonen in Tynaarlo en werken in de regio.

De woonfunctie van de gemeente is sterk en de grote samenhangende natuurterreinen stralen rust uit. De gemeente herbergt echter ook een veelzijdige en dynamische economie. Dit is te danken aan de economische dragers als de bedrijventerreinen, de luchthaven, de bloemenveiling, de zorginstellingen, het toerisme en de horeca. Niet onderschat moet worden de potentie van de kleinschalige economie. Deze bestaat uit allerlei combinaties van wonen en werken in de dorpen, het landelijk gebied en initiatieven op het gebied van landbouw en recreatie.

3. Uitgangspunten voor het opstellen van het beleid

Economisch beleid wordt vanuit de autonome bevoegdheid van de gemeente opgesteld en kent geen wettelijk stramien. Het op te stellen beleid geeft de economische ontwikkelingen aan en is richtinggevend voor hoe met initiatieven vanuit ondernemers om te gaan.

In het Collegeprogramma ‘Samen investeren in de toekomst’ dat B&W voor de jaren 2012 – 2014 hebben opgesteld, is opgenomen dat de komende jaren toegewerkt wordt naar een samenhangende aanpak van het economisch beleid, recreatie & toerisme (de vrijetijdseconomie) en het arbeidsmarktbeleid. Verder wil het college samen met de lokale ondernemers zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

De concrete afspraken die zijn opgenomen in het programma zijn:

- De centrumplannen voor Vries- Eelde-Paterswolde en de deelplannen voor Zuidlaren zijn vastgesteld.
- Acquisitie voor schone bedrijvigheid.
- Het structureel voeren van overleg met de ondernemersverenigingen en het brengen van bedrijfsbezoeken.
- Het ontwikkelen van inkoopbeleid waarin lokale en regionale ondernemers een positie krijgen.
- Het formuleren van beleid op het gebied van toeristische en (verblijfs)recreatieve voorzieningen.
- Tegen gaan van jeugdwerkloosheid door alle jongeren toe te leiden onderwijs of het op andere wijze bijdragen aan de maatschappij.

De lokale economie in Tynaarlo kan niet los worden gezien van de mondiale, nationale en regionale economische ontwikkelingen en demografische trends en ontwikkelingen. Voor het inzichtelijk maken van deze ontwikkelingen zijn twee bijeenkomsten georganiseerd met ondernemers uit de gemeente, is bronnenonderzoek gedaan en zijn zowel door de ondernemers als intern SWOT's opgesteld. Deze stukken zijn als bijlagen bij deze notitie gevoegd.

In deze alinea wordt verder een opsomming gegeven van de uitgangspunten en kaders van overheden en organisaties die van invloed zijn op het gemeentelijk beleid.

Rijk

- Bedrijfslevenbeleid / Topsectorenbeleid
- Convenant bedrijventerreinen 2010 – 2020
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
- Arbeidsmarktanalyses en -beleid voor Noord Nederland, inclusief onderwijs en re-integratie van werkzoekenden

Provincie

- Omgevingsvisie Drenthe (Actualisatie)
- Kader Economische Investerings Provincie Drenthe

Regio

- Regiovisie Groningen – Assen
- Afspraken rond bedrijventerreinen Regio Groningen – Assen

Gemeente

- Ontwikkelingsrichting Winkelstructuur
- Landschapontwikkelingsplan Tynaarlo (Lop)
- Cultuurhistorische waardenkaart en Archeologische waardenkaart
- Structuurplan 2006

Omgeving

- Omgevingsvisie Groningen Airport Eelde
- Ontwikkeling Geopark De Hondsrug
- Gebiedsvisie Paterswoldsemeer
- Koningsas visie

4. Betrokkenen

Opdrachtgever: Edwin Melinga

Verantwoordelijk beleidsmedewerker: Simone Veenstra

Stuurgroep: wethouder De Graaf, Edwin Melinga (concernmanager), Bas Aardema (vakmanager), Rudi Uil (vakmanager), Paul Kamps (beleidsregisseur), Simone Veenstra is secretaris van de stuurgroep.

Projectgroep: Paul Kamps, Henry Vos, Jaap Nanninga, John Willemse, Jelmer Dekker en Simone Veenstra. Sonja Puite en Anita Drenth zijn agendalid.

Denktank: Voorgezeten door de wethouder Economie:
Ondernemersfederatie gemeente Tynaarlo (Karel van Vugt, voorzitter),
MKB Noord (Auke Oosterhoff),
Kamer van Koophandel (Bob van Zanten, beleidsmedewerker),
Recreatieondernemers (Willem-Otto Nachbar, De Bloemert),
Retailondernemers (Mark-Jaap Benus, ZB retail),
Groningen Airport Eelde, (Marco van de Kreeke, directeur)
LTO afdeling Noord Drenthe, (Roel Visser, beleidsmedewerker)
Lentis (Bert van de Hoek, directeur),
De Groot ontwikkeling (Folkert De Groot, directeur),
Attero (Robert Jan Saft, beleidsmedewerker),
Parkmanagement Vriezerbrug (Thijs Zomer, BPZ),
Prins Bernhardhoeve Zuidlaren, (John Franke directeur)

Winnaar ondernemersprijs:
Hartlief/Lammers (Henk Hartlief, directeur), Knoop
Baggerwerken (Jacob Knoop, directeur) en Sprookjeshof (Albert Tolner, directeur).

Samenwerkingspartners: Regio Groningen-Assen, Parkmanagement Vriezerbrug,
Groningen Airport Eelde, LTO Noord Drenthe, provincie
Drenthe, Recreatieschap Drenthe, Meerschop Paterswolde,
Stichting Zuidlaardermeer en Geopark De Hondsrug.

5. Evaluatie Beleidsplan Economie 2002

In het hoofdstuk 'Voorstellen' in het beleidsplan uit 2002 is aan de hand van de thema's: werken, infrastructuur en verkeer en vervoer, recreatie en toerisme en overig, invulling gegeven aan de beoogde ontwikkelkoers door het opnemen van beleidsvoornemens en activiteiten. Deze activiteiten zijn in een schema in bijlage 1 bij deze startnotitie opgenomen. Bij de activiteiten is de stand van zaken vermeld.

6. Doel en onderwerpen van het op te stellen beleid

Het doel van het op te stellen beleid is het faciliteren van een evenwichtige groei en duurzame ontwikkeling. Van groot belang is de welvaartontwikkeling van de inwoners van de gemeente. Het economisch beleid heeft altijd een werkgelegenheids- en welvaartsdoelstelling gediend. Hiernaast is het faciliteren van ondernemers een belangrijk onderwerp. Het gaat dan om de dienstverlening aan de

ondernemers en om het versterken van de onderlinge relaties. De netwerken rond ondernemers moeten een impuls krijgen, net zoals het gevoel dat partijen samen de schouders onder ontwikkelingen kunnen zetten. Samenwerken is een voorwaarde voor het verder kunnen brengen van projecten en het succesvol laten zijn van initiatieven.

Concreet wordt aan de hand van de sectoren: luchtvaart (GAE), vrijetijdseconomie, duurzaamheid en innovatie en zorgeconomie in het nieuwe beleid ingegaan op:

- bereikbaarheid en infrastructuur (slim en groen geïntegreerd vervoer)
- netwerken en samenwerken
- promotie en communicatie
- vestigingsbeleid bedrijven
- detailhandel en midden- en kleinbedrijf
- bedrijventerreinen
- werken aan huis
- arbeidsmarkt en scholing
- schone energie, klimaatbeleid en vergroening
- belastingen en leges
- inclusieve, innoverende en veilige samenleving

7. Plan van aanpak, tijdpad en communicatie

Erg belangrijk is het proces waarmee het nieuwe economisch beleid tot stand komt. Het proces is van belang voor het formuleren van de inhoud van de stukken en het helder krijgen van de opdracht. Ook het verkrijgen van draagvlak voor het nieuwe beleid is essentieel.

Als eerste wordt deze startnotitie besproken in B&W en ter informatie naar de gemeenteraad, ondernemers en andere belanghebbenden gestuurd. Na het vaststellen van de startnotitie wordt begonnen met het opstellen van een Kadernota voor de raad.

Tegelijkertijd met het opstellen van de Kadernota wordt begonnen met het opstellen van vier actieplannen, die een bijdrage leveren aan het interactief proces, zorgen voor input en een middel zijn om snel te realiseren acties te formuleren. De actieplannen worden opgesteld aan de hand van de kansrijke sectoren

In onderstaande tabel is e.e.a. samengevat weergegeven:

Onderwerp	Doel	Datum
Presentatie programma economie in werkoverleg Fysiek	Communicatie	7 maart 2013 (reeds geweest)
Presentatie programma economie in het Concernmanagers overleg	Informeren	Nog plannen
Bespreken Startnotitie Stuurgroep	Kwaliteit	Nog plannen
Vaststellen Startnotitie door B&W en informeren van de gemeenteraad middels een brief	Opdracht en middelen	2 april 2013
Begin met actieplannen 1. GAE (ondersteuning Paul Kamps) 2. Vrijtijdseconomie (ondersteuning door Jaap Nanninga en Sonja Puite) 3. Duurzaamheid en Innovatie (ondersteuning door John Willemse) 4. Zorgeconomie (ondersteuning door Simone Veenstra)	Opstellen van actieplannen levert een bijdrage aan het interactief proces, zorgt voor input voor de structuurvisie en is een middel om snel te realiseren acties te formuleren	2 april 2013
Informeren betrokkenen (Denktank, OFGT en ondernemersverenigingen)	Vertrouwen	Tijdens OFGT overleg van 15 maart en nadat B&W de stukken hebben vastgesteld.
Conceptkadernota bespreken in Stuurgroep	Kwaliteit	Nog plannen
Conceptkadernota afstemmen met OFGT en Denktank	Draagvlak	Nog plannen
Informatieavond voor de gemeenteraad	1. Inleiding door deskundige. Gevraagd wordt prof. dr. Dirk	25 juni 2013

	Strijker, hoogleraar Plattelandsontwikkeling aan de Rug. 2. Conceptkadernota presenteren	
Beleid vaststellen door de gemeenteraad	Kadernota, inclusief reeds opgestelde analyse	September 2013
Concept structuurvisie bespreken in Stuurgroep	Kwaliteit	Nog plannen
Beleid vrijgeven voor inspraak door B&W	Structuurvisie Economie	November 2013
Bijeenkomst voor en door ondernemers	Presentatie actieplannen	Januari / februari 2014

In 2012 is al een begin gemaakt met het opstellen van nieuw economisch beleid. In juni en september zijn bijeenkomsten georganiseerd met een Denktank bestaande uit ondernemers uit de gemeente. In het vervolg van het proces wordt de Denktank opnieuw uitgenodigd om een bijdrage te leveren.

Ten aanzien van de communicatie over de voortgang wordt gebruik gemaakt van een digitale nieuwsbrief en de internetpagina van de gemeente.

Verder wordt aan de OFGT gevraagd of er informatie op hun website geplaatst mag worden. Ten slotte wordt een ronde gemaakt langs alle ondernemersverenigingen voor het toetsten van de opgeleverde stukken aan de praktijk.

8. Financiën

Voor het laten opstellen van kaartmateriaal etc. is € 25.000 beschikbaar.

9. Bijlagen:

Evaluatie Beleidsplan Economie 2002

Sterkte Zwakte Analyse

Algemene Analyse, gebaseerd op Triple P onderzoek van Rabobank Noord Drenthe

Vragen aan ondernemers in het kader van onderzoek 'Ondernemervriendelijkste Gemeente'

Bijlage 1. Evaluatie Beleidsplan Economie 2002

In het hoofdstuk 'Voorstellen' in het beleidsplan uit 2002 is aan de hand van de thema's: werken, infrastructuur en verkeer en vervoer, recreatie en toerisme en overig invulling gegeven aan de beoogde ontwikkelkoers door het opnemen van beleidsvoornemens en actiepunten:

In deze memo wordt een opsomming gegeven van de stand van zaken van de voorstellen:

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken	
Werken	Meer ICT-toepassingen / infrastructuur	Promotie van breed internet aan ondernemers en non profit organisaties.	Inmiddels is dit onderwerp bij een ieder bekend. Zorgpunt blijft glasvezel in het buitengebied.	
		Aansluiten van organisaties, bedrijventerreinen en woongebieden op glasvezel	Idem	
	Uitvoeren detailhandelsstudie	Afwegen of Vries voldoende potentie heeft als detailhandelsgebied	In 2003 en 2008 zijn detailhandelstudies voor Vries gedaan. Deze studies hebben geleid tot een conceptcentrumplan voor het dorp.	
		Behalve Vries moet de detailhandelstudie zich ook richten op Eelde /Paterswolde en Zuidlaren	Ook voor Eelde, Paterswolde en Zuidlaren zijn distributieplanologische onderzoeken opgesteld. Op basis hiervan zijn centrumplannen en uitbreidingsplannen opgesteld.	
		Maken van strategische keuzes ten aanzien van detailhandel	Dit blijft een belangrijk onderwerp voor de op te stellen structuurvisie.	
	Uitbreiden bedrijventerrein Vriezerbrug	Bestaande bedrijventerrein uitbreiden	Verder zoeken naar nieuwe bedrijvenlocaties. Hierbij zijn locaties langs de A28, luchthaven en A7 het meest voor de hand liggend	Is gebeurd. Vriezerbrug Noord is uitgebreid met fase 2 en 3, samen een uitbreiding van ruim 25 ha. Hiervan is nog 5 ha uit te geven.
			Op het uitgebreide Vriezerbrug zou de vestiging van andere bedrijven dan de bestaande bedrijven moeten worden gestimuleerd	Dit heeft geresulteerd in het zoekgebied Vriezerbrug Zuid en het globale bestemmingsplan voor Kranenburg zuid.
				In de nota van uitgangspunten voor het nog vast te stellen bestemmingsplan bedrijventerreinen is losgelaten dat Vriezerbrug alleen voor ondernemers uit

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken
			de gemeente Tynaarlo beschikbaar is.
	Revitaliseren bedrijventerrein Vriezerbrug	o.a. aandacht besteden aan aanleg van een ontsluitingsrotonde, verbeteren van de hoofdontsluitingsweg, duurzaamheidselementen, uitstraling van bedrijfsgebouwen, groei, veiligheid, individuele bewegwijzering, parkmanagement etc.	Al deze punten zijn opgepakt. De ondernemers op Vriezerbrug hebben een stichting opgericht voor Parkmanagement, waarvan de activiteiten nog verder uitgebouwd kunnen worden.
	Ontwikkelen bedrijventerrein Kranenburg-Zuid	Het betreft een ontwikkeling van bruto ongeveer 22 ha kantorenpark. Het park wordt ontwikkeld op grondgebied van de gemeente Tynaarlo, maar wordt in feite een economisch onderdeel van de stad Groningen.	Er is een bestemmingsplan voor opgesteld, waarbij nog een uitwerkingsplan moet worden gemaakt.
	Meer hoogwaardige werkgelegenheid	Uit de analyse kwam voort dat we meer banen voor hoogopgeleiden zouden moeten faciliteren. Bijvoorbeeld door de bouw van kantoren toe te staan en door de aanleg van een goede ICT infrastructuur.	Het aantal banen in informatie en communicatie is de afgelopen jaren met 133% toegenomen. Deze banengroei is met name gefaciliteerd door soepeler om te gaan met werken aan huis.
	Baanverlenging Groningen Airport Eelde (GAE) en ontwikkelen 'land-site' en Cargo bedrijventerrein	Ontwikkeling bedrijvenpark bij de luchthaven.	Door de daadwerkelijk verlenging van de hoofdlandingsbaan is een dynamiek ontstaan ten aanzien van het gebied rond de luchthaven. Dit wordt een belangrijk onderdeel van de nieuwe structuurvisie.
	Behoud kerngebieden landbouw	De landbouwsector is ruim vertegenwoordigd. Hiervoor moeten kerngebieden worden aangewezen in het structuurplan. In deze gebieden wordt aan boeren de ruimte geboden om uit te breiden en te investeren.	Dit is gedaan.
	Nieuwe landgoederen	Een goed ingericht en ontwikkeld landgoed betekent een landschapsverbetering en is een plus op de bestaande landschapskwaliteit.	Voor dit onderwerp is een notitie 'Nieuwe landgoederen' opgesteld.

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken
		Hiermee wordt zowel de bewoners als de toeristische bezoekers iets extra's geboden. Binnen de gemeente is ruimte om nieuwe landgoederen te ontwikkelen. Behalve om te wonen kan op de landgoederen ook ruimte geboden voor kantoren in het groen (potentieel op de economische as tussen Groningen en Assen).	
Infrastructuur en verkeer en vervoer	Verbeteren parkeren en routing	Dorpscentra en recreatiegebieden duidelijker aangeven. Parkeren in Vries en Zuidlaren is een probleem. De toegangswegen van en naar Zuidlaren zijn vaak verstopt. Plan van aanpak opstellen voor verbetering parkeermogelijkheden en routing. Hierna infrastructurele maatregelen treffen.	Hiervoor zijn gerealiseerd of gepland: <ul style="list-style-type: none"> - verkeersplan Zuidlaren - rotondes in Paterswolde - in de centrumplannen is veel aandacht voor de bereikbaarheid en parkeren
	Verbeteren bereikbaarheid en verkeersveiligheid	Verbeteren bereikbaarheid Groningen Airport Eelde (openbaar vervoer) en het Zuidlaardermeergebied (auto en openbaar vervoer).	Is momenteel actueel. Gedacht wordt over een transferium bij GAE. De Hunzeweg door de Groeve is aangepast.
		Afslag realiseren op de A28 richting de N43 richting Zuidlaren.	Niet gerealiseerd. Wel geïnvesteerd in de doorstroming op de N34.
Recreatie en Toerisme	Onderzoek wensen toerist in de gemeente Tynaarlo e.o.	In beeld krijgen van de herkomst, wensen en idealen van de toerist en recreant die Tynaarlo bezoekt.	In augustus 2012 is door Bureau voor Ruimte en Vrijtijd een vraaggerichte analyse met behulp van leefstijlen opgesteld voor dit doel.
	Betere promotie en inrichting Zuidlaardermeer. Het economisch belang van het Zuidlaardermeergebied wordt door een ieder onderkend. Het Zuidlaardermeer moet een aantrekkelijker uitstraling en imago krijgen. De belevingswaarde van het	Realiseren van een fietspad rondom het zuidlaardermeer, zodat de belevingswaarde wordt vergroot.	Het ambitieuze plan Zuidoevers heeft hiervoor een basis gelegd. Het is nu de uitdaging de ideeën op een realistische en breedgedragen manier alsnog op te pakken.

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken
	gebied moet omhoog.		
		Baggeren van het Zuidlaardermeer.	Gerealiseerd
		Verbeteren van de bewegwijzering over de weg en op het water.	Gedeeltelijk gerealiseerd.
		Verbeteren van de bereikbaarheid van het meer over de weg.	Nieuw plan nodig.
		Ontwikkeling van een passantenhaven.	Nieuw plan nodig.
		Ontwikkeling van een hout- en ijzerwerkplaats en een expositieruimte voor Molenmuseum De Wachter.	Is gerealiseerd in 2007.
		Natuurontwikkeling 'Tussenwater' in het Hunzedal, samen met een fietspad in het Hunzedal.	Voor de nog voor te bereiden bestemmingswijziging is een milieueffectrapportage opgesteld.
		De realisering van een informatiecentrum Zuidlaardermeergebied (mogelijk afgestemd op de ontwikkeling Nationaal Landschap Drentse Aa).	In het kader van 'Geopark de Hondrug' wordt een expeditiepoort geopend op Park De Bloemert.
		Het creëren van ontmoetingsplekken voor boten/fietsers/wandelaars (niet perse gekoppeld aan een horecagelegenheid).	Moet nog worden opgepakt.
		Ontwikkeling van een vaarverbinding richting Bareveld.	Is gerealiseerd.
		Een fietsontsluiting van het Zuidlaardermeergebied – Drentse Aa gebied (Nationaal Landschap).	Is gerealiseerd aan de Zuidlaarderweg N386.
		Promotie van het gebied via een verbeterde samenwerking tussen overheid en ondernemers (bijvoorbeeld via internet).	Voor dit doel wordt een actieplan opgesteld. Er is een internetpagina voor het gebied gemaakt.
	Opstellen integrale uitwerkingsplannen voor gebieden	Deze plannen moeten concreet aangeven welke stappen en activiteiten ondernomen moeten worden om het Zuidlaardermeer onder de aandacht te brengen.	Voor dit doel zijn ambtelijk gebiedsregisseurs aangewezen.
		De verdere ontwikkeling van	Voor dit doel wordt een

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken
		het Zuidlaardermeergebied moet vanuit toeristisch oogpunt hoog op de agenda staan. Een aantrekkelijk Zuidlaardermeergebied zal leiden tot meer toeristisch bezoek en kan indirect leiden tot meer werkgelegenheid in de gemeente / regio.	actieplan opgesteld.
	Verbeteren fietsnetwerk	Een van de belangrijkste voorzieningen voor het toerisme is een goed fietsnetwerk.	Hiervoor is een fietspadenplan opgesteld.
		In het Drentse Aa gebied is het slechts op een aantal plaatsen mogelijk om op de fiets of wandelend de Drentse Aa over te steken. Extra oversteken zijn wenselijk voor het verbeteren van het beleven van het gebied en het verbeteren van het fietsnetwerk.	Hiervoor is fietspad Okkenveen, inclusief een brug gerealiseerd. Ook vanuit Glimmen en bij café De Drentse Aa heb je toegang tot het Drentse Aa gebied dat in de gemeente Tynaarlo ligt.
		Verbeterslag ten aanzien van het bestaande fietsnetwerk. Hiervoor is een inventarisatie nodig van de kwaliteit van de bestaande fietspaden, inclusief een verbeterplan.	Gerealiseerd zijn fietspaden richting de vindplaats van het 'Meisje van Yde', Okkenveen, Stadspark-Schelfhorst, Eekhoornstraat-Paasveen. De fietspaden rond Midlaren, Zeege en van Vries naar Assen zijn verbeterd.
	Verbeteren weekmarkten	Samen met de lokale ondernemers en de markthandelaren moet afgestemd worden op welke wijze de weekmarkten in Vries, Zuidlaren, Eelde/Paterswolde en Tynaarlo aantrekkelijker kunnen worden.	Dit moet continu.
		De Paterswoldse weekmarkt is te groot geworden voor haar locatie en de markt wordt privaat georganiseerd. Hier moet een oplossing voor gevonden worden.	Deze markt is verplaatst naar de parkeerplaats bij museum De Buitenplaats.
	Ruimte creëren voor een kwaliteitscamping	In het structuurplan locaties aangeven waar ruimte is	Moet nog worden opgepakt.

Thema	Projectvoorstel	Acties	Stand van Zaken
		voor een kwaliteitscamping.	
	Kwaliteitsverbetering verblijfsaccommodaties	Het is wenselijk om in overleg met de ondernemers de kwaliteit van hun verblijfsaccommodaties vast te stellen, te bepalen welk kwaliteitsniveau nodig is en welke investeringen hierbij horen.	In het rapport van Bureau Ruimte en Vrijetijd zijn 25 accommodaties in onze gemeente in beeld gebracht en een de hand van leefstijlen ingedeeld in kleuren.
Overig	Versterken samenwerking en actieve rol gemeente	Meer energie steken in de bestaande overlegstructuren.	Er zijn vaste overlegmomenten afgesproken tussen de betrokken wethouders en de OFGT
		1 keer per jaar een bedrijvencontactdag organiseren.	Er wordt om het jaar 'De ondernemersprijs' uitgereikt of een avond met een spreker georganiseerd.
		Een nieuw structureel overleg organiseren op strategisch niveau. Partijen die hierbij aanwezig moeten zijn: de gemeente, de FOZ, Het Toeristisch Platform, de NLTO en de Kamer van Koophandel Drenthe.	Voor dit doel is de ondernemersfederatie Tynaarlo mede opgericht.
		Gezamenlijke promotie en het gezamenlijk oppakken van initiatieven. Op ander vlak moet de gemeente beter, en ook tussentijds, inzicht geven in procedures en sneller vragen beantwoorden van ondernemers.	Is een continu proces.
		Het verder uitbouwen van de in 2001 aangestelde bedrijvencontactfunctionaris. Deze functionaris moet meer dan nu het geval is als achtervang / vertrouwenspersoon functioneren in bijzondere gevallen.	Is een continu proces.
	Verbeteren promotie en informatievoorziening	Internetpagina van de gemeente toegankelijk maken voor een breed publiek en linken aan pagina's van ondernemers.	De websites van de OFGT en van de ondernemersverenigingen zijn gekoppeld aan de website van de gemeente.
		Letten op kwaliteit van het foldermateriaal.	Is een continu proces.

Zwakte/ bedreiging	Sterkte/ kans
<p><u>1) Infrastructuur en bereikbaarheid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De wegen in het buitengebied • Aansluiting snel internet • Congestie <p><u>2) Natuurlijke/landschappelijke kwaliteit</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Natura 2000 • Zuidoevers staat bijna stil <p><u>3) Ligging en samenwerking in regio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantrekkingskracht van Groningen • Als onderdeel Regio Groningen-Assen (RGA) minder autonoom • Denken op gemeenteniveau, terwijl gebied/belangen regionaal spelen <p><u>4) Imago, marketing en promotie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Unique Selling Points (USP) in beeld krijgen • Aansluiting nieuwe generatie bewoners • Relatief weinig dagattracties • Aansluiting recreatievoorzieningen bij wensen consument/toerist 	<ul style="list-style-type: none"> • Bereikbaarheid bedrijfsleven • Weginfrastructuur en ontsluiting • Groningen Airport Eelde (GAE) • Tynaarlo is goed geëquipeerd voor de netwerk-economie <ul style="list-style-type: none"> • Natura 2000, Groene long • Ecologische Hoofd Structuur • Combinatie wonen, werken, toerisme • Authenticiteit, kleinschaligheid en gaafheid landschap en dorpen • Woonkwaliteit en sfeer • Wonen, sporten en recreëren <ul style="list-style-type: none"> • Onderdeel Regio Groningen-Assen • Beste woongemeente i.c.m. Haren • Aansluiten topsectorenbeleid en speerpunten regio/provincies • Zorgregio creëren (met RGA) • Nabijheid universiteit/hoge scholen <ul style="list-style-type: none"> • USP's gebruiken/uitstralen • Kansen voor congresgemeente • GAE gebruiken (i.c.m. toerisme of congressen) • Versterken naam/imago 'Tynaarlo' en 'Berend Botje' • Evenementen vermarkten • (Gezamenlijke) promotie recreatiebedrijven/bedrijventerrein

Zwakte/ bedreiging	Sterkte/ kans
<p><u>5) Duurzaamheid en innovatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming agrarisch bedrijfsleven • Geen grote innovatieve clusters m.u.v. GAE 	<ul style="list-style-type: none"> • Sterk ontwikkelde agri-business • Versterken agri-business en de bio based economy • Versterken agri-business en duurzaam voedsel
<p><u>6) Economische structuur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onevenwichtige economische structuur, met sterke zorg/agrarische sector ten opzichte van de industrie/bouw sector • Onvoldoende beeld economische dragers • Leegloop bedrijfspanden • Gebrek aan industriesector • Kleinschaligheid bedrijfsleven maakt samenwerken lastiger • Relatief veel ZZP'ers 	<ul style="list-style-type: none"> • Recreatie voor oudere leeftijdsgroepen (deels door de vergrijzing) • Sterk groeiende en ontwikkelde zorgsector (conjunctuurongevoelig) • Weinig leegstand detailhandel • Veel ruimte voor landbouw en agri-business • Ondernemende inwoners (veel ZZP'ers) • Relatief rijk en goed opgeleide inwoners
<p><u>7) Gemeentelijk bestuur/beleid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie vanuit de gemeente • Onduidelijkheid rond regelgeving • Niet adequaat reageren op trends in de markt • Er wordt te weinig geïnitieerd en geregisseerd 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente als verbinder van partijen • Proactief en marktgericht handelen van gemeente • Gemeente pakt de regierol op
<p><u>8) (Inter)nationale economische en demografische ontwikkelingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Economische groei t/m 2016 erg laag • Een afwachtende houding van ondernemers/gemeenten door de financiële crisis • Dalende beroepsbevolking • Het nieuwe winkelen • Bedrijfsopvolgingsproblematiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Vergrijzende samenleving als doelgroep voor de gemeente • Toename zorgvraag • Levensloop bestendig bouwen • Het nieuwe winkelen

